

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор К.В. Балабанов
« 18 » травня 2018 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ФІЛОЛОГІЯ. ПЕРЕКЛАД (УКРАЇНСЬКА, РОСІЙСЬКА, ПОЛЬСЬКА)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 03 Гуманітарні науки
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 035 Філологія
(код та найменування спеціальності)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ 035.034 слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – російська
(код та найменування спеціалізації)

Філологія. Переклад (українська, російська, польська)
(назва освітньо-професійної програми)

Спеціалізація (за необхідністю) _____

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ

big 14.05.2018 № 11

Освітня програма вводиться в дію з вересня 20 18 р.

Ректор К.В. Балабанов

(наказ № 191 від 18.05. 20 18 р.)

« 18 » травня 2018 р.

I Преамбула

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 035 «Філологія», спеціалізація «035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська. Переклад (українська, російська, польська)» розроблено і внесено кафедрою слов'янської філології та перекладу.

Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від 14.05.2018 № 11.

Розробники програми:

Євмененко О. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології,

Голоцукова Ю. О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янської філології та перекладу,

Гайдук Н. А., старший викладач кафедри слов'янської філології та перекладу.

Рецензенти:

Жижома О.О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та слов'янської філології ДВНЗ «Приазовський державний університет»

Голі-Оглу Т.В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та слов'янської філології ДВНЗ «Приазовський державний університет»

II Загальна характеристика

Рівень освіти вищої	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь освіти вищої	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія Спеціалізація: 035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська. Переклад (українська, російська, польська)
Обмеження щодо форм навчання	
Освітня кваліфікація	Бакалавр філології
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр філології. Перекладач (українська, російська)
Опис предметної області	Об'єкти вивчення та діяльності: Філологія (за предметною спеціалізацією «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська. Переклад (українська, російська, польська)»).
	Цілі навчання: Забезпечити умови формування і розвитку професійних компетентностей бакалавра спеціальності 035 Філологія за предметною спеціалізацією «035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська. Переклад (українська, російська, польська)», здобуття теоретичних знань та практичних умінь і навичок,

	достатніх для успішного виконання професійних обов'язків у галузі філології та перекладознавства. Теоретичний зміст предметної області: базові знання про основні поняття сучасної української та російської мови, про теорію та історію перекладознавства, розуміння структури мови, її лексичного, фонетичного, морфемного, морфологічного та синтаксичного рівнів, сучасні лінгвістичні та перекладацькі теорії. Методи, методики та технології: традиційні та інноваційні методи навчання, що ґрунтуються на компетентнісному та діяльнісному підходах до навчання; Інструменти та обладнання: традиційні носії інформації, глобальні комп'ютерні мережі, засоби комунікації (e-mail, Інтернет, мультимедіа), сучасні технічні засоби.
Фокус програми: загальна/ спеціальна	Акцент на лінгвістичних та перекладацьких дисциплінах та курсах, які забезпечують практичну підготовку перекладача.
Орієнтація програми	Освітньо-професійна
Академічні права випускників	Можливість навчатися за програмами другого (магістерського) рівня.
Працевлаштування випускників	24316 Перекладач; 24325 Перекладач технічної літератури; 24531 Редактор; 24559 Редактор-перекладач.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти. Тип диплому.

Обсяг освітньої програми бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС. З них 51 кредит загальної, 189 кредити професійної підготовки.
Одиничний ступінь.

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	KI-1
Загальні компетентності	- Здатність діяти свідомо громадянсько на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових	K3-1

	відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя. - Здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел. - Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово. - Здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж життя. - Здатність взаємодіяти з громадськістю, батьками учнів, ЗМІ, демонструючи професійно-педагогічні якості, виявляючи навички публічного мовлення і аргументації	K3-2 K3-3 K3-4 K3-5
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	– Білінгвальна компетенція включає мовну: знання трьох мов, у тому числі, у контрастивному аспекті, та мовленнєву: володіння мовами у тих видах мовленнєвої діяльності, які задіяні у перекладі. – Екстралінгвістична компетенція: знання, що виходять за межі лінгвістичних та перекладознавчих, а саме: фонові (енциклопедичні, тематичні, соціобікультурні тощо) і предметні (інформація щодо поняттєвого складу певної галузі людської діяльності та міжпоняттєвих зв'язках) знання. – Перекладацька компетенція: знання загальних принципів перекладу, а також навички та уміння його здійснення – як базові (тобто необхідні перекладачу для здійснення усіх видів перекладу), так і ті, яких потребують лише одного або кількох видів перекладу текстів відповідних стилю та жанру. Субкомпетенції: інструментальна: використання документальних та технологічних ресурсів, що мають відношення до роботи перекладача; дослідницька (пошукова): здатність швидко знайти інформацію, необхідну для розв'язання перекладацьких завдань. – Особистісна компетенція: психофізіологічний	KП-1 KП-2 KП-3 KП-4

	компонент: когнітивні, психомоторні та поведінкові механізми (пам'ять, увага, психологічна стійкість, критичне відношення тощо), морально-етична субкомпетенція: почуття відповідальності за якість власної праці; об'єктивність та надійність; скромність, ввічливість, дотримання конфіденційності; субкомпетенція самовдосконалення: готовність та потреба у постійній самоосвіті та розвитку; фахово-соціальна субкомпетенція: прийоми та норми спілкування у професійному середовищі, уміння пропонувати свої послуги на ринку праці, укладати договір на виконання перекладу, співпрацювати з фахівцями у відповідній галузі тощо. – Стратегічна компетенція: інтегроване уміння перекладати, що ґрунтується на координації решти компетенцій у процесі здійснення перекладацької діяльності. – Трансференційна (transfer competence): вміння обирати стратегії перекладу та функційної перспективи висловлювання; бути здатним до конфігурації пам'яті та гнучкості переключення з одного мовного коду на інший, здійснювати опір інтерференції. – Трансляторіальна компетенція (translatorial competence): уміння аналізувати резюме замовника та текст оригіналу, визначати перекладацькі стратегії, презентувати текст перекладу (включаючи його розташування на сторінці), працювати з документацію, володіти термінологією, знати професійну поведінку перекладача тощо. – Периферійні компетенції: предметні знання, використання словників, документації, резюме і технічних засобів, вміння користуватися комп'ютером; друкарські вміння, здатність забезпечення детального резюме з боку замовника та вибору необхідних довідкових матеріалів, встановлення зворотного зв'язку із замовником.	КП-5 КП-6 КП-7 КП-8

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Визначені ОПП кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

Результати навчання	Шифр результату навчання
Знання: – філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомленню етичних цінностей, норм поведінки; – фактичного матеріалу за фахом, базових понять філології та перекладознавства як наук та навчальних предметів, основних наукових підходів, принципів та методів дослідження, термінів і понять, явищ і процесів, що складають наукові підвалини філології та перекладознавства. – історії України та української культури, філософії, основ економічних теорій, правознавства, політології для розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійно-педагогічній і соціальній діяльності; – основної іноземної мови на рівні B1, B2, враховуючи усі види мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письмо, переклад); – системи лінгвістичних знань, що включають у себе знання основних явищ на усіх рівнях мови та закономірностей функціонування іноземних та рідної мов, їх функціональних різновидів; – здатність зберігати у пам'яті знання про систему, норми та узус іноземної мови, її словниковий склад і граматичний лад, правила використання мовних одиниць для побудови мовних висловлювань; – будувати висловлювання на будь-які побутові, професійні та фахові наукові теми, дискутувати, аргументувати, обґрунтовувати тощо; – засобів досягнення еквівалентності у перекладі та вмінь використовувати адекватні прийоми перекладу.	РН 1 РН 2 РН 3 РН 4 РН 5 РН 6 РН 7 РН 8
Вміння: – Здатність розмовляти та записувати тексти іноземною мовою, що вимагається під час проходження теоретичних курсів; – Здатність створювати, редагувати, реферувати та систематизувати тексти різних типів іноземною мовою;	ПР 1 ПР 2

– Володіння методикою передперекладацького аналізу тексту;	ПР 3
– Здатність до трансформації різних типів тексту (стилю, жанру, цільової приналежності тексту);	ПР 4
– Вміння здійснювати письмовий переклад текстів різних типів та жанрів з дотриманням норм лексичної еквівалентності, дотриманням граматичних, синтаксичних та стилістичних норм;	ПР 5
– Вміння здійснювати послідовний переклад та усний переклад з листа з дотриманням норм лексичної еквівалентності, а також граматичних, синтаксичних та стилістичних норм тексту перекладу з урахуванням темпоральних характеристик оригінального тексту;	ПР 6
– Володіння системою скоропису під час виконання усного послідовного перекладу;	ПР 7
– Здатність працювати в міжнародному середовищі, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність;	ПР 8
– Здатність використовувати традиційні та інноваційні методи перекладу у практичній діяльності;	ПР 9
– Здатність продовжити навчання та здійснювати професійну діяльність в іншомовному оточенні.	ПР 10
Автономність і відповідальність:	ПР 11
– Обирати індивідуальну освітню траєкторію у відповідності до власних здібностей та потреб, здійснювати ефективний самоменеджмент;	ПР 12
– Здійснювати етично виправдану професійну поведінку в різних ситуаціях педагогічної діяльності (ситуаціях ризику, конфлікту, морального вибору тощо);	ПР 13
– Постійно працювати над власним професійним удосконаленням.	

2. Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання: студентоцентрований, професійно-орієнтований, комунікативно-спрямований.

Б) Система оцінювання:

- модульні контрольні роботи за вивченими темами;
- методичні порфоліо (за результатами педагогічних практик);
- виконання проєктів з обов'язковою презентацією результатів (PowerPoint);
- екзамени семестрові: усні, письмові у формі тестів, комбіновані (для циклу дисциплін професійної та практичної підготовки);
- комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності та спеціалізації;

3. Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки бакалавра освіти становить 240 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	51 (21%)	36 (15%)	15 (6 %)
Професійна підготовка	189 (79%)	144 (60%)	45 (19 %)
Усього для ступеня бакалавра	240 (100%)	180 (75%)	60 (25%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (Таблиця 2).

Таблиця 2.

Перелік компонентів ОПП

Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програма (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ОК 1.	НДЗП 1.1.1	Історія України	3	екзамен
ОК 2.	НДЗП 1.1.2	Комп'ютерні системи і технології	3	екзамен
ОК 3.	НДЗП 1.1.3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 4.	НДЗП 1.1.4	Історія української культури	3	екзамен
ОК 5.	НДЗП 1.1.5	Фізичне виховання	3	диф. залік
ОК 6.	НДЗП 1.1.6	Безпека життєдіяльності	3	диф. залік
ОК 7.	НДЗП 1.1.7	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 8.	НДЗП 1.1.8	Філософія	3	екзамен
ОК 9.	НДЗП 1.1.9	Основи психології	3	екзамен

ОК 10.	НДЗП 1.1.10	Основи економічної теорії	3	екзамен
ОК 11.	НДЗП 1.1.11	Основи правознавства	3	екзамен
ОК 12.	НДЗП 1.1.12	Політологія	3	екзамен
Дисципліни професійної підготовки				
ОК 13.	НДПП 1.2.1	Вступ до літературознавства	3	екзамен
ОК 14.	НДПП 1.2.2	Вступ до мовознавства	3	екзамен
ОК 15.	НДПП 1.2.3	Латина	3	екзамен
ОК 16.	НДПП 1.2.4	Вступ до перекладознавства	3	залік
ОК 17.	НДПП 1.2.5	Вступ до слов'янської філології та старослов'янська мова	5	залік
ОК 18.	НДПП 1.2.6	Сучасна українська літературна мова	22	заліки, екзамени
ОК 19.	НДПП 1.2.7	Сучасна російська мова	28	заліки, екзамени
ОК 20.	НДПП 1.2.8	Практичний курс другої іноземної мови (польська)	40	заліки, екзамени
ОК 21.	НДПП 1.2.9	Історія зарубіжної літератури	24	заліки, екзамени
ОК 22.	НДПП 1.2.10	Курсові роботи	9	диф. заліки
ОК 23.	НДПП 1.2.11	Практична підготовка. Виробнича практика	4	диф. залік
Вибіркові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ВД 1.	ВДЗП 2.1.1	Дисципліна за вибором №1. Основи красномовства та культура ділового спілкування/ Риторика	3	залік
ВД 2.	ВДЗП 2.1.2	Дисципліна за вибором №2. Культурологія/Етика та естетика	3	залік
ВД 3.	ВДЗП 2.1.3	Дисципліна за вибором №3. Основи дискурсології / Спічрайтинг	3	залік
ВД 4.	ВДЗП 2.1.4	Дисципліна за вибором №4. Літературна	3	залік

		творчість/Драматичне мистецтво		
ВД 5.	ВДЗП 2.1.5	Дисципліна за вибором №5 Психологія спілкування та корекція особистості/Акмеологія	3	залік
Дисципліни професійної підготовки				
ВД 6.	ВДПП 2.2.1	Практикум російсько-українського перекладу та редагування / Практикум польсько-українського перекладу та редагування	14	екзамен, заліки
ВД 7.	ВДПП 2.2.2	Теорія перекладу / Проблеми перекладацької діяльності	4	екзамен
ВД 8.	ВДПП 2.2.3	Машинний переклад та комп'ютерна лексикографія / Редагування художнього перекладу	3	залік
ВД 9.	ВДПП 2.2.4	Порівняльна лінгвістика / Лінгвістична компаративістика	6	заліки
ВД 10.	ВДПП 2.2.5	Історія російської мови / Історія польської мови	3	залік
ВД 11.	ВДПП 2.2.6	Література країн, мова яких вивчається (українська / російська, польська)	9	залік
ВД 12.	ВДПП 2.2.7	Стилістика та культура мовлення / Основи мовленнєвої діяльності	3	залік
ВБ 13.	ВДПП 2.2.8	Лінгвокраїнознавство Польщі / Лінгвокраїнознавство Росії	3	залік

Структурно-логічна схема ОПП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми.

Таблиця 3.

Структурно-логічна схема підготовки

Семестр	Зміст навчальної діяльності		
	Код н/д	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1	ОК1	Історія України	3
1	ОК 2	Комп'ютерні системи та технології	3
1	ОК 13	Вступ до літературознавства	3
1	ОК 14	Вступ до мовознавства	3
1	ОК 15	Латина	3
1	ОК 16	Вступ до перекладознавства	3
1, 2	ОК 5	Фізичне виховання	3
1,2, 3, 4, 5, 6, 7	ОК 18	Сучасна українська літературна мова	22
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	ОК 19	Сучасна російська мова	28
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	ОК 21	Історія зарубіжної літератури	24
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	ОК 20	Практичний курс другої іноземної мови (польська)	40
2	ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3
2	ОК 4	Історія української культури	3
2	ОК 6	Безпека життєдіяльності	3
3	ОК 8	Філолософія	3
3	ОК 9	Основи психології	3
3	ОК 7	Основи наукових досліджень	3
3	ВД 1	Дисципліна за вибором №1. Основи красномовства та культура ділового спілкування/ Риторика	3
3	ВД 2	Дисципліна за вибором №2. Культурологія/Етика та естетика	3
4	ОК 10	Основи економічної теорії	3
4	ОК 11	Основи правознавства	3
4,6,8	ОК 22	Курсові роботи	9
4	ВД 3	Дисципліна за вибором №3. Основи дискурсології / Спічрайтінг	3
4	ВД 4	Дисципліна за вибором №4. Літературна творчість / Драматичне мистецтво	3
4, 5, 6, 7	ВД 6	Дисципліна за вибором № 6. Практикум російсько-українського перекладу та редагування / Практикум	14

		польсько-українського перекладу та редагування	
5	ОК 12	Політологія	3
5	ВД 5	Дисципліна за вибором №5 Психологія спілкування та корекція особистості / Акмеологія	3
5	ОК 17	Вступ до слов'янської філології та старослов'янська мова	5
6	ВД 8	Дисципліна за вибором № 8 Машинний переклад та комп'ютерна лексикографія / Редагування художнього перекладу	3
6	ВД 9	Дисципліна за вибором № 9 Порівняльна лінгвістика / Лінгвістична компаративістика	6
6	ВД 10	Дисципліна за вибором № 10 Історія російської мови / Історія польської мови	3
7	ВД 13	Дисципліна за вибором 13 Лінгвокраїнознавство Польщі / Лінгвокраїнознавство Росії	3
7-8	ВД 11	Дисципліна за вибором № 11 Література країн, мова яких вивчається (українська / російська, польська)	9
8	ОК 23	Практична підготовка. Виробнича практика	4
8	ВД 7	Дисципліна за вибором № 7 Теорія перекладу / Проблеми перекладацької діяльності	4
8	ВД 12	Дисципліна за вибором № 12 Стилістика та культура мовлення / Основи мовленнєвої діяльності	3

Таблиця 4

Програмні результати навчання/ Навчальна дисципліна	Інтегральна компетентність	Компетентності												
		Загальні компетентності					Спеціальні (фахові) компетентності							
		КЗ 1	КЗ 2	КЗ 3	КЗ 4	КЗ 5	КП1	КП2	КП3	КП4	КП5	КП6	КП7	КП8
ПР 1/ ОК 14, 15, 16, 18, 19,20,21,23, 24, 26, 28	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі		+		+		+		+	+		+	+	+
ПР 2/ ОК16, 19, 23, 24,		+		+			+		+	+		+	+	+

25	професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов														
ПР 3/ ОК 19, 23, 24			+	+					+	+		+	+	+	
ПР 4/ ОК 14, 15, 16, 18, 19,20,21,23, 24, 26, 28			+	+	+	+	+			+	+		+	+	+
ПР 5/ ОК 14, 15, 16, 18, 19,20,21,23, 24, 26, 28		+	+	+						+	+		+	+	+
ПР 6/ ОК 19, 23, 24		+			+	+	+			+	+		+	+	+
ПР 7/ ОК 19, 23, 24			+			+	+				+	+		+	+
ПР 8/ ОК 14, 15, 16, 18, 19,20,21,23, 24, 26, 28			+	+	+	+				+	+		+	+	+
ПР 9/ ОК 19, 23, 24			+	+	+	+				+	+		+	+	+
ПР 10/ ОК 14, 15, 16, 18, 19,20,21,23, 24, 26, 28			+			+		+		+	+		+	+	+
ПР 11/ ОК 8, 9, 13					+	+			+			+			
ПР 12/ ОК 5, 8, 9		+					+		+			+			
ПР 13/ ОК 5, 8, 9			+	+			+	+				+			

Опис нормативних навчальних дисциплін наведено в Додатку А. Опис варіативних навчальних дисциплін наведено в Додатку Б.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми «035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська» здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності і спеціалізації у встановленому порядку та завершується видачею документа

	встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр філології. Фахівець з російської мови та зарубіжної літератури»
Вимоги до комплексного кваліфікаційного екзамену	Екзамен складається з двох завдань: • перше – завдання для визначення рівня знань, здобутих у результаті опанування програмою, що формують уміння з сучасної російської мови. Тривалість виконання завдання – 1 академічна година. • друге – завдання для визначення рівня знань, здобутих у результаті опанування програмою, що формують уміння з сучасної російської літератури та зарубіжної літератури. Тривалість виконання завдання – 1 академічна година.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗВО повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи

забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Опис нормативних навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

ОК 1. Історія України

Мета вивчення курсу: формування знань про заселення українських земель, формування української нації та розвиток інших етнічних спільнот, історію української державності, соціально-економічні, політичні, культурні процеси, що складають змістовий пласт історії України від найдавніших часів до початку ХХІ ст.

Завдання курсу: виховання у студентів на фактах історії України почуття національної гідності, патріотизму; виховання у студентів почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань; розвинути вміння робити виважені висновки та самостійні оцінки історичних подій, явищ; толерантно сприймати багатоетнічні, полікультурні явища національної та світової історії; розглядати історію України у європейському та світовому контекстах.

Змістовні модулі:

1. Українські землі у стародавні часи та добу середньовіччя.
2. Українські землі від середини ХVІІ до початку ХХ ст.
3. Українська революція 1917 – 1921 рр.
4. Громадянська війна.
5. Україна між двома світовими війнами.
6. Україна у роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).
7. Україна в другій половині 40-х – наприкінці 80-х рр. ХХ ст.
8. Незалежна Українська держава у 90-ті рр. ХХ – на початку ХХІ ст.

ОК 2. Комп'ютерні системи та технології

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури; набуття практичних навичок з основ застосування сучасних технологій обробки інформації за допомогою засобів управління комп'ютером та комп'ютерних систем; формування у студентів розуміння основ комп'ютеризації офісної діяльності, сучасного інформаційного забезпечення, системи знань та вмінь, зорієнтованих на проведенні інформаційної та інформаційно-аналітичної роботи із використанням прикладного програмного забезпечення; формування теоретичних знань та практичних навичок професійної роботи, що необхідні для використання інформаційних технологій та систем (основні роботи із забезпечення життєвого циклу документу; пошук, обробка, надання, передавання інформації; використання основних сервісів мережі Інтернет, в тому числі соціальних мереж); ознайомлення студентів з актуальними питаннями

використання засобів інформатики та комп'ютерної техніки у галузевому середовищі.

Завдання курсу: придбання і закріплення знань студентами в області використання інформаційних технологій і систем, їх інформаційного та програмного забезпечення; вивчення універсальних пакетів програм; придбання знань в області локальних та глобальних мереж; освоєння методик і технологій автоматизованої обробки даних; вивчення принципів побудови інформаційних систем; освоєння засобів комп'ютерної техніки; засвоєння технології роботи в мережі Інтернет.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади інформатики, комп'ютерної техніки та інформаційних технологій.

2. Технології обробки та захисту інформації.

3. Мережеві технології.

4. Сучасні комп'ютерні системи опрацювання інформації.

ОК 3. Українська мова (за професійним спрямуванням)

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань та розвиток практичних навичок студентів щодо мовних умінь і навичок у професійній сфері; практичне опанування студентами умінь ділового мовлення на рівні, достатньому для професійної діяльності; формування комунікативної компетентності студентів.

Завдання курсу:

підвищення загального рівня грамотності студентів; засвоєння основних відомостей про українську мову як багатоаспектну лінгвістичну систему; формування, розвиток та закріплення навичок та вмінь правильного використання ustalених мовностилістичних засобів української мови; докладне вивчення зразків оформлення різних видів документів; формування вмінь культури мовлення у професійній діяльності.

Змістовні модулі:

1. Основи культури української мови

2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації

- Загальні вимоги до слова в документі.
- Документи з кадрово-контрактних питань.
- Довідково-інформаційні документи.
- Організаційно-розпорядчі документи.
- Фахова документація.

3. Усна форма спілкування як інструмент професійної діяльності

ОК 4. Історія української культури

Метою курсу є ознайомлення з історією та сучасним станом української культури, як інтегральної культурологічної дисципліни, досягти якої можливо з огляду на те, що складові частини курсу органічно поєднують в собі як історичні аспекти української культури, так і окремі її специфічні галузі та напрямки, зокрема, мистецтво, науку, освіту, релігію тощо.

Завдання курсу:

- сформувати у студентів розуміння унікальності національного культурного простору на основі з'ясування проблеми культурогенезу;
- познайомити з основними досягненнями української культури в її діяхронному вимірі;
- виявити детермінованість та закономірності культурного процесу,
- оцінити історичний розвиток культури на основі порівняння української культури з європейською та світовою;
- оцінити еволюцію мистецького розвитку в контексті проблеми співвідношення традиції і новаторства.

Змістовні модулі:

1. Національна культура у світовій культурологічній парадигмі.
2. Український культурогенез.
3. Духовна культура стародавнього населення України.
4. Міфологічна модель слов'янського світу.
5. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.
6. Культура періоду становлення української народності (XIV – початку XVI ст.).
7. Український Ренесанс на ниві духовної культури (XVI– перша половина XVII ст.).
8. Культура Бароко і Просвітництва України (друга пол. XVII-XVIII ст.)
9. Національно-культурне відродження в Україні кінця XVIII – початку XX ст.
10. Новітня українська культура.
11. Культура України в умовах нової соціально-політичної реальності (90–ті роки XX – початок XXI ст.).
12. Українська культура в умовах євроінтеграції.

ОК 5. Фізичне виховання

Мета вивчення курсу: формування всебічно розвинених особистостей, підготовка студентів до високоякісної праці за обраних фахом, збереження та зміцнення здоров'я.

Завдання курсу:

- Збереження та зміцнення здоров'я, загартування організму, прищеплення навичок здорового способу життя, підвищення фізичної і розумової працездатності.
- Виховання у студентів потреби до систематичних занять фізичними вправами, прагнення до фізичного вдосконалення.
- Оволодіння системною спеціальних знань з основ теорії і методики, організації фізичного виховання.
- Набуття необхідних знань у галузі гігієни праці, харчування спорту.
- Формування життєво важливих вмінь і навичок, розвиток фізичних здібностей

Змістовні модулі:

1. Оздоровчі аспекти використання ходьби та бігу
2. Вправи загального розвитку та спец. підготовчі вправи на середні та довгі дистанції.
3. Техніка бігу на короткі дистанції, розвиток швидкісно-силових якостей.
4. Розвиток загальних фізичних якостей, подальший розвиток витривалості
5. Техніка стрибків в довжину з місця, розвиток швидкісно-силових якостей
6. Формування координаційних здібностей, швидкості рухів та сили
7. Особливості тактичних дій індивідуальних, командних (в нападі та захисті). Технічні дії в нападі та захисті
8. Формування та вдосконалення техніки гри, координаційних здібностей, швидкості рухів, сили.
9. Практичне виконання технічних та практичних дій в процесі учбової гри.
10. Силова підготовка, розвиток координаційних якостей. Атлетизм як засіб фізичного виховання.
11. Техніка виконання силових вправ. Вправи для розвитку різних груп м'язів.
12. Розвиток фізичної витривалості на заняттях з атлетичної гімнастики.
13. Підготовчі гімнастичні вправи в організації учбової діяльності і оздоровленні студентів
14. Психологічна підготовка. Аутогенне тренування. Гімнастичні вправи на релаксацію.
15. Спеціальні гімнастичні вправи у відновленні та оздоровленні студентів.
16. Основи методики розвитку силових здібностей.
17. Засоби вдосконалення розвитку прудкості.
18. Методика розвитку рухливості у суглобах(гнучкості).
19. Основи методики розвитку спритності.
20. Основи методики розвитку швидкісно-силових здібностей.
21. Методика вдосконалення силових здібностей.
22. Методика вдосконалення прудкості.
23. Методика вдосконалення гнучкості.
24. Основні методи розвитку гнучкості.
25. Розвиток силових здібностей на заняттях з гантелями
26. Розвиток силової витривалості на заняттях з атлетизму
27. Підготовчі та спеціальні гімнастичні вправи для розвитку гнучкості.
28. Розвиток швидкісних якостей та складно-координаційних здібностей
29. Техніка виконання окремих вправ з легкоатлетичних видів спорту.
30. Розвиток витривалості.

ОК 6. Безпека життєдіяльності

Мета вивчення курсу: забезпечення відповідностей сучасним вимогам знання студентів про загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек природного і техногенного характеру, їх причини виникнення і можливі наслідки, тобто вплив на життя і здоров'я людей та сформувати необхідні в майбутній практичній діяльності спеціаліста уміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту людей і в цілому навколишнього середовища.

Завдання курсу:

- ідентифікувати потенційні небезпеки, тобто розпізнавати їх вид, визначати просторові та часові координати, величину та імовірність їх прояву;
- визначати небезпечні, шкідливі та вражаючі фактори, що породжуються джерелами цих небезпек;
- прогнозувати можливість і наслідки впливу небезпечних та шкідливих факторів на організм людини, а вражаючих факторів на безпеку системи «людина-життєве середовище»;
- використовувати нормативно-правову базу захисту особистості та навколишнього середовища, прав особи на працю, медичне забезпечення, захист у надзвичайних ситуаціях тощо;
- розробляти заходи та застосовувати засоби захисту від дії небезпечних, шкідливих та вражаючих факторів;
- запобігати виникненню надзвичайних ситуацій, а в разі їх виникнення приймати адекватні рішення та виконувати дії, спрямовані на їх ліквідацію;
- використовувати у своїй практичній діяльності громадсько-політичні, соціально-економічні, правові, технічні, природоохоронні, медико-профілактичні та освітньо-виховні заходи, спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини в сучасному навколишньому середовищі;
- планувати заходи щодо створення здорових і безпечних умов життя та діяльності у системі «людина-життєве середовище»;
- забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.
- засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування надзвичайних ситуацій (НС), побудова моделей їхнього розвитку, визначення рівню ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

Змістовні модулі:

1. Безпека життєдіяльності: Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Небезпеки, що призводять до надзвичайних ситуацій, та заходи зниження їх наслідків. Безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.
2. Основи охорони праці: Правові та організаційні основи охорони праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Основи фізіології та гігієни праці. Основи виробничої безпеки.
3. Цивільний захист: Моніторинг небезпек. Планування заходів захисту. Профільна підготовка. Захист населення і територій від НС.

ОК 7. Основи наукових досліджень

Мета вивчення курсу: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі середньої (базової) освіти, навчання й виховання учнів основної школи, що виникають в практичній роботі, до прогнозування наслідків здійснюваних

педагогічних впливів на дитину, вивчення та впровадження кращого сучасного передового досвіду.

Завдання курсу:

забезпечити високий рівень професійної підготовки студентів шляхом ознайомлення їх з колом актуальних педагогічних проблем та озброєння принципами наукового підходу до постановки, оцінювання та їх вирішення; озброїти студентів початковими знаннями та вміннями з основ проведення наукового дослідження; формувати уміння і навички використання дослідницьких методів (діагностичних та формуючих) для вирішення практичних завдань навчання та виховання дітей шкільного віку; розвивати прогностичні уміння, базуючись на емпіричному досвіді та отриманих знаннях; підготувати студентів до здійснення самостійного педагогічного дослідження та оформлення його у вигляді курсової роботи з фаху; сприяти розвитку інтересу та прагнення до наукової діяльності, самостійності мислення.

Змістові модулі:

1. Поняття про науково-педагогічні дослідження, їх види й принципи.
2. Поняття про методологію як вчення про методи пізнання і перетворення дійсності.
3. Методи науково-педагогічного дослідження.
4. Емпіричні методи дослідження.
5. Педагогічний експеримент як важливий етап педагогічного дослідження
6. Теоретичні методи дослідження.
7. Оформлення результатів дослідження.

ОК 8. Філософія

Мета вивчення курсу: набуття студентами знань про генезис, розвиток і зазначення філософських ідей у всесвітній культурі, знайомство із сучасною філософією, опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності; формуванні світогляду, свідомості та самосвідомості студентів.

Завдання курсу:

- Залучення до історії людської думки;
- Формування критичного мислення, розвиток вміння висловлювати свої думки, виступати публічно, аргументувати і доводити свою точку зору, шанобливо ставитися до інших точок зору;
- Вироблення здатності аналізувати та інтерпретувати інформацію, працювати з різними джерелами, класифікувати, обробляти філософську і будь-яку гуманітарну інформацію;
- Знайомство і прилучення до загальнолюдських цінностей, вироблення навичок культури соціальних відносин, здатності до соціальної адаптації.

Змістовні модулі:

1. Предмет філософії
2. Становлення, суть і функції філософії.
3. Філософія стародавнього світу
4. Філософська думка в стародавній Греції.

5. Філософія Середньовіччя
6. Філософія Нового часу
7. Німецька класична філософія
8. Історія філософії України
9. Філософські ідеї в культурі України
10. Тенденції розвитку сучасної філософії
11. Сучасна західноєвропейська філософія

ОК 9. Основи психології

Мета вивчення курсу: Формування у студентів стійкої мотивації навчально-пізнавальної та професійної діяльності, психологічних знань, розвитку вмінь з позицій психології підходити до вирішення професійних задач, здійснювати аналіз суспільних подій, фактів, явищ та вчинків людей.

Завдання курсу:

– ознайомлення з основними категоріями психології, закономірностями функціонування психіки, психологічними механізмами поведінки й діяльності людей, особливостями окремих індивідуально-психологічних явищ і процесів, з закономірностями і технологіями міжособистісного спілкування;

– формування знань про сутність, зміст, структуру, джерела психіки людини та психології соціальної групи, особливості окремих індивідуально-психологічних і соціально-психологічних явищ та процесів;

– надання відомостей про сучасний стан розвитку психологічної науки й актуальні наукові проблеми;

– допомога в осмисленні значущості основ психології для майбутньої професійної діяльності;

– озброєння вміннями використовувати набуті психологічні знання у повсякденному спілкуванні та організації взаємин з іншими суб'єктами та об'єктами навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі.

Змістовні модулі:

1. Вступ у психологію
2. Психічні процеси та психічні стани
3. Психологія особистості

ОК 10. Основи економічної теорії

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних економічних знань, формування логіки економічного мислення і економічної культури, навчання базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів.

Завдання курсу:

отримання навичок загального аналізу основних економічних подій в своїй країні та за її межами, знаходження й використання інформації, необхідної для орієнтування в основних поточних проблемах економіки.

Змістовні модулі:

1. Предмет і метод економічної теорії. Економічна система та закони її розвитку.

2. Процес суспільного виробництва, його фактори, зміст і результативність.
3. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція.
4. Гроші як економічна категорія.
5. Ринкова економіка, її еволюція.
6. Конкуренція в ринковій економіці.
7. Домогосподарство в системі економічних відносин. Наймана праця і заробітна плата.
8. Підприємство як товаровиробник.
9. Капітал: процес виробництва і нагромадження.
10. Витрати виробництва і прибуток.
11. Макроекономічна національна система. Суспільний продукт і його основні форми.
12. Держава та її економічні функції.
13. Фінансова система і політика.
14. Кредитно-грошова система і політика.
15. Система розподілу доходів. Соціальна політика держави.
16. Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин.
17. Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України.

ОК 11. Основи правознавства

Мета вивчення курсу: є набуття студентами ґрунтовних знань з теорії правознавства, оволодіння системою основних понять правознавства, засвоєння найважливіших положень окремих правових галузей та вироблення навичок їх застосування на практиці.

Завдання курсу:

вивчення теорії правознавства; закономірностей та специфіки розвитку держави та права; основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина; ознайомлення з базовими положеннями основних галузей права України та їх застосуванням у практичних завданнях.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади держави та права.
2. Публічно-правові галузі права.
3. Приватно-правові галузі права.

ОК 12. Політологія

Метою вивчення курсу: є засвоєння студентами основних категорій та закономірностей світового політичного процесу і сучасного етапу політичного життя України, вміння правильно застосовувати свої знання в політичному житті, грамотно оцінювати політичні факти, вільно орієнтуватися в структурі політичної системи України.

Завдання курсу: надання студентам систематизованих знань щодо політичної науки, виховання у них високого рівня політичної свідомості та поважного

ставлення до Конституції України, законів України. Студенти повинні оволодіти певною сумою знань та уявлень про створення та розвиток України, реформування сучасної політичної системи України.

Змістовні модулі:

1. Політика як соціальне явище. Політологія в системі соціально-гуманітарного знання.
2. Історія світової політичної думки.
3. Розвиток політичної думки в Україні: історія та сучасність.
4. Політична влада.
5. Політична система суспільства.
6. Держава як ключовий елемент політичної системи.
7. Політичний режим та його різновиди.
8. Політичні ідеології.
9. Політичні партії та партійні системи.
10. Вибори та виборчі системи.
11. Політична свідомість та політична культура.
12. Політична еліта та феномен політичного лідерства.
13. Політичні конфлікти та шляхи їхнього врегулювання.
14. Світовий політичний процес, глобальна і національна безпека.
15. Україна в системі міжнародних відносин.

Дисципліни циклу професійної підготовки

ОК 13. Вступ до літературознавства

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з проблемним полем та дослідницьким апаратом літературознавства з урахуванням історії і сучасного стану дисципліни у вітчизняній і зарубіжній науці, сформулювати системні теоретико-літературні знання та навички їх застосування на практиці.

Завдання курсу:

- забезпечити засвоєння студентами теоретичних уявлень про загальні властивості художньої літератури як виду мистецтва та складової частини культури, про естетичні особливості окремого літературного твору і про найважливіші закономірності літературного процесу.
- дати уявлення про наявність різних методологічних орієнтації в історії науки.
- ввести в суть методики літературознавчого аналізу, навчити користуватися отриманими теоретичними знаннями в процесі роботи з художніми текстами.

Змістовні модулі:

1. Специфічні особливості художньої літератури
2. Літературний твір як художнє ціле.
3. Мова художнього твору.
4. Основи віршування.
5. Літературні роди і жанри.
6. Літературний процес.

ОК 14. Вступ до мовознавства

Мета вивчення курсу: ознайомлення із мовознавством як наукою, інформує про виникнення, походження, сутність мови, як явища людської культури, допомагає усвідомити системність мови, її структуру, засвоїти основні поняття та терміни

Завдання курсу:

- оволодіти основною термінологією понятійного апарату загального мовознавства;
- засвоїти основні відомості про мову, її будову, структуру й систему, функції, зв'язки з іншими науками;
- отримати знання з теорії мовознавства, типології й генеалогії мов світу.

Змістовні модулі:

1. Вступ. Загальні питання мовознавства.
2. Фонетика і графіка.
3. Лексикологія
4. Граматика – учення про граматичну будову мови.
5. Мовна типологія. Основні етапи розвитку письма.
6. Мови світу і їх класифікація.

ОК 15. Латина

Мета вивчення курсу: надання базових знань з граматики латинської мови, розширення лінгвістичного кругозору студентів, надання базових відомостей з історії та культури античного світу.

Завдання курсу:

засвоєння елементарних основ латинської граматики, що сприяють більш легкому засвоєнню нових європейських мов та поглиблюють розуміння рідної мови, тому що латинська мова зіграла значну роль у формуванні граматичної та лексичної структури європейських мов; формування навичок та вмінь: граматичного аналізу тексту як на морфологічному, так і на синтаксичному рівні; роботи з лексикою, зі словником; перекладу нескладних текстів за допомогою словника.

Змістові модулі:

1. З історії розвитку латинської мови. Фонетика та графіка: періоди розвитку літературної мови в античну добу та її подальше існування; пам'ятки латинської писемності; виникнення романських мов з латинської, вплив латинської мови на германські мови; латинські запозичення у нових мовах; латинська абетка, читання букв і буквосполучень, правило наголосу.

2. Система імен латинської мови: іменники першої, другої, третьої, четвертої, п'ятої відміни; прикметники першої-другої відміни та третьої відміни; ступені порівняння прикметників; прислівники; займенники; числівники.

3. Дієслово. Особові та іменні форми дієслова: основи, основні форми, дієвідміни латинського дієслова; теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану; дієслово *esse* і *posse*; дієприкметник теперішнього часу активного стану і минулого часу пасивного стану.

4. Синтаксис простого речення: будова простого речення; вживання прийменників; особливості пасивної конструкції.

ОК 16. Вступ до перекладознавства

Мета вивчення курсу: ознайомлення студентів з основними поняттями та теоріями, що існують в сучасному перекладознавстві. Розгляд основних перекладацьких проблем та способів їх вирішення.

Завдання курсу:

- вивчення основних понять дисципліни «Вступ до перекладознавства»;
- ознайомлення з основними проблемами сучасного перекладознавства та практики перекладу;
- формування навичок перекладацького аналізу одиниць оригіналу та перекладу;
- навчання студентів різних видів перекладу;
- вивчення основних особливостей діяльності перекладача у мирний час та під час військових дій;
- набуття культури та етики перекладача;
- розвиток лінгвістичного кругозору.

Змістові модулі:

1. Вступ у теоретичні основи перекладознавства як науки.

Визначення і зміст поняття „переклад”. Значення перекладу в сучасному житті. Зв'язок перекладу з іншими сферами діяльності людини. Діяльність перекладача (тлумача). Фаховий рівень підготовки перекладача (тлумача) на сучасному етапі. Перекладач науково-технічної літератури. Культурно-психологічне обличчя перекладача (тлумача).

2. Проблематика перекладацької діяльності.

Мова перекладача (тлумача). Моделі перекладацької діяльності. Праця перекладача (тлумача) в мирний час. Діяльність перекладачів (тлумачів) у воєнні роки. Специфіка діяльності вітчизняних перекладачів у роки “холодної війни”. Класифікація перекладів. Основні принципи перекладу. Методи перекладу. Види перекладу. Мовні одиниці перекладу та їх стратифікація.

ОК 17. Вступ до слов'янської філології та старослов'янська мова

Мета вивчення курсу: ознайомлення студентів зі слов'янською етномовною спільністю, розгляд актуальних проблем славістики, а також вивчення особливостей слов'янських мов в історичному плані і на сучасному етапі розвитку, крім того – вчення формування та розвитку фонетичного і граматичного строю старослов'янської мови як найдавнішої з письмових слов'янських мов.

Завдання курсу:

- вивчення діяльності найвидатніших славістів;
- вироблення наукового розуміння генетичної спорідненості слов'янських мов та її етнокультурного значення;
- дослідження зв'язків давніх слов'ян з носіями інших мов і культур;
- формування уявлення про праслов'янську мову, її локалізацію та історію розвитку;

- знайомство з графічними системами і основними структурними особливостями слов'янських мов;

- засвоєння теоретичних принципів та практичних навичок порівняльно-історичного аналізу;

- навчання студентів прийомам застосування отриманих теоретичних знань при аналізі конкретного мовного матеріалу стародавніх текстів;

- оволодіння методами і прийомами лінгвістичної реконструкції.

Змістові модулі:

1. Слов'яни як етномовна спільність: походження і історія вивчення.

2. Слов'янські мови. Історія та сучасний стан.

3. Фонетичні особливості старослов'янської мови. Походження звуків.

4. Морфологія та синтаксис старослов'янської мови.

ОК 18. Сучасна українська літературна мова

Мета курсу: є огляд основних явищ сучасної української мови, що відносяться до різних сторін мовної системи (фонетики і фонології, орфоєпії, графіки та орфографії, лексикології, фразеології і лексикографії, морфеміки, морфонології і словотвору, морфології і синтаксису).

Завдання курсу:

вивчення мови є оволодіння практичними навичками вільного, точного і яскравого вираження думки. Для розвитку різних видів компетенцій – загальнонаукових, інструментальних, соціально-особистісних, загальнокультурних і професійних – необхідне знання характерних властивостей і особливостей мови, закономірностей внутрішньомовного розвитку.

Змістові модулі:

1. Лексикологія; фразеологія.

2. Фонетика і фонологія.

3. Морфеміка.

4. Словотвір.

5. Морфологія (іменні частини мови, дієслово).

6. Словосполучення.

7. Просте речення.

8. Складне речення.

ОК 19. Сучасна російська мова

Мета курсу: є огляд основних явищ сучасної російської мови, що відносяться до різних сторін мовної системи (фонетики і фонології, орфоєпії, графіки та орфографії, лексикології, фразеології і лексикографії, морфеміки, морфонології і словотвору, морфології і синтаксису).

Завдання курсу:

вивчення мови є оволодіння практичними навичками вільного, точного і яскравого вираження думки. Для розвитку різних видів компетенцій – загальнонаукових, інструментальних, соціально-особистісних, загальнокультурних і професійних – необхідне знання характерних властивостей і особливостей мови, закономірностей внутрішньомовного розвитку.

Змістові модулі:

1. Лексикологія; фразеологія.
2. Фонетика і фонологія.
3. Морфеміка.
4. Словотвір.
5. Морфологія (іменні частини мови, дієслово).
6. Словосполучення.
7. Просте речення.
8. Складне речення.

ОК 20. Практичний курс другої іноземної мови (польська)

Мета вивчення курсу: формування у студентів необхідної комунікативної компетентності у польській мові у сферах ситуативного спілкування в усній та письмовій формах, а саме формування навичок техніки читання, правильної вимови, побудови висловлювань польською мовою; формування словникового запасу, що включає в себе загальноживану лексику польської мови; розвиток вмінь монологічного та діалогічного мовлення, читання, письма та аудіювання.

Завдання курсу:

напрацювання навичок читання і розуміння текстів з загальної тематики, формування і закріплення навичок елементарного спілкування іноземною мовою із застосуванням професійної лексики і правил мовного етикету; розширення активного словника студентів, знань, граматичного матеріалу, закріплення навичок усного та письмового перекладу текстів; розвиток країнознавчого досвіду і розвиток творчої особистості студентів.

Змістовні модулі:

1. Фонетична частина: польський алфавіт, вимова та акцент.
2. Лексична база та комунікаційний аспект.
3. Граматика та синтаксис польської мови.

ОК 21. Історія зарубіжної літератури

Мета вивчення курсу: викладання навчальної дисципліни «Історія зарубіжної (світової) літератури» є ознайомлення з основними тенденціями розвитку світової літератури, творчістю найвидатніших представників і найбільш показовими творами різних епох.

Завдання курсу:

ознайомлення з культурно-історичною епохами, формуванням основних жанрів світової літератури; розкриття морально-естетичних тенденцій світової літератури у різні епохи; вивчення художніх особливостей творів у межах основних жанрів і їх найвидатніших представників; знайомство з філософської та науково-критичною літературою з проблем світової літератури; освоєння наукової термінології і системи міфологічних образів.

Змістові модулі:

1. Антична література.
2. Література Середньовіччя та Відродження.
3. Література XVII - XVIII ст.

4. Література романтизму.
5. Література реалізму.
6. Література рубіжу ХІХ-ХХ ст.
7. Література 1 половини ХХ ст. (1910-1940-і роки).
8. Література 2 половини ХХ ст. (1950-1990-і роки).

Опис вибіркових навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

ВД 1 (1). Основи красномовства та культура ділового спілкування

Мета вивчення курсу: викладання дисципліни є розвиток у студентів умінь підготовки публічного виступу, його аудиторного виконання, аналізу, оцінки і корекції своїх та чужих професійно орієнтованих інформаційно-аргументативних висловлювань.

Завдання курсу: розкриття місця дисципліни в системі соціогуманітарного знання, громадської значущості ораторської діяльності та відповідальності оратора за свою мовну поведінку; озброєння студента раціональною та ефективною технологією підготовки публічного виступу і результативною технікою його проголошення; теоретичне і практичне ознайомлення (у генетичному і синхронному аспекті) з видами, функціональними групами і жанрами красномовства (як монологічними, так і діалогічними), які якнайповніше відповідають професійним та особистим запитам студентів.

Змістові модулі:

1. Історичний розвиток.
2. Загальна риторика.

ВД 1 (2). Риторика

Мета вивчення курсу: сформуванню уявлення студентів про риторичну як елемент культури та вміння написання та проголошення промов, розкрити загальні закономірності мовленнєвої поведінки, оволодіти майстерністю підготовки і виголошення промов.

Завдання курсу: теоретичні – розкрити історико-теоретичні основи риторики; з'ясувати функції ораторства в сучасному світі; проаналізувати практичний аспект красномовства;

Практичні – допомогти студентам практично оволодіти мистецтвом написання й публічного виголошення промов, на основі міцних теоретичних знань сформуванню в них техніку мовлення як необхідну передумову словесної дії.

Змістові модулі:

1. Теоретична риторика.
2. Практична риторика.

ВД 2 (1) Культурологія

Мета вивчення курсу: вивчення культури як цілісного явища, що виконує найважливіші функції культурної адаптації, соціалізації, комунікації і соціокультурної інтеграції.

Завдання курсу: дати студентам базові знання з предмету «Культурологія», розширити їх пізнання в галузі історії культури.

- сформувати загальне уявлення про особливості культурологічного знання (концепції, проблеми, понятійно-категоріальний апарат, методи).
- виробити практичні навички аналізу культурних явищ та процесів, вміння аналізувати мови культури.
- підвищити загальну культуру, рівень загальної гуманітарної освіченості студентів.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні аспекти культурології як науки про культуру
2. Еволюція культури та основні етапи її розвитку специфіка

ВД 2 (2) Етика та естетика

Мета вивчення курсу: зрозуміти предмет етики та естетики, засвоїти найважливіші категорії даних дисциплін, отримати уявлення про основні етапи розвитку етичного та естетичного знання, а також познайомитись з вирішенням ключових сучасних етичних та естетичних проблем.

Завдання курсу: визначення сутності естетичного, естетичних категорій, специфіки мистецтва; ознайомлення з основними етапами розвитку естетичної думки та найбільшими значними працями в цій галузі; з місцем і роллю естетики у сучасній культурі.

Змістові модулі:

1. Етика як наука.
2. Естетика як філософська наука.

ВД 3 (1) Основи дискурсології

Мета вивчення курсу: ознайомлення з дискурсологією як із новітньою тенденцією в дослідженнях мовознавчої науки, існуючими дискурс-теоріями, а також оволодіння принципами та методами дискурс-аналізу.

Завдання курсу:

окреслити проблематику дискурсології як мовознавчої науки; зазначити галузь дискурс-аналізу; ознайомити з існуючими дискурс-теоріями; навчити розрізняти різновиди дискурсів; визначити особливості наукового дискурсу.

Змістові модулі:

1. Дискурс-теорії та дискурс-аналіз.
2. Науковий дискурс та його особливості.

ВД 3 (2) Спічрайтинг

Мета вивчення курсу: сформувати уявлення студентів про спічрайтинг як професійне написання текстів для публічних промов, виступів, специфічна піар-технологія, представлена у вигляді техніки підготовки та написання піар-тексту, призначеного для усного виконання; про культуру та вміння написання та проголошення промов, розкрити загальні закономірності мовленнєвої поведінки, оволодіти майстерністю підготовки і виголошення промов.

Завдання курсу: теоретичні – розкрити історико-теоретичні основи спічрайтингу; з'ясувати функції ораторства в сучасному світі; проаналізувати практичний аспект красномовства;

Практичні – допомогти студентам практично оволодіти мистецтвом написання й публічного виголошення промов, на основі міцних теоретичних знань сформуванню в них техніку мовлення як необхідну передумову словесної дії; набути базових навичок: розуміння поведінки людини і навички маніпулювання ним.

Змістові модулі:

1. Теоретична основа спічрайтингу.
2. Практичні основи спічрайтингу.

ВД 4 (1). Літературна творчість

Мета вивчення курсу: оволодіння навичками створення художніх текстів за жанрово-родовою специфікою, проведення літературних проєктів та створення літературних альманахів.

Завдання курсу:

ознайомлення з низкою теоретичних понять, пов'язаних зі специфікою і історією літературної творчості, творчим кредо і світоглядом сучасного письменника. Формування вмінь писати віршовані твори різних жанрів, а також уявлень про створення прозового і драматичного текстів, про естетичний вплив літератури як виду мистецтва. Розвиток навичок презентування результатів свого творчого доробку.

Змістові модулі:

1. Література як факт художнього мистецтва
2. Літературна творчість та критика в епоху цифрових технологій

ВД 4 (2). Драматичне мистецтво

Мета вивчення курсу: розкриття особистості, розвиток артистичності людини (у тому числі уяви, асоціативно-образного мислення, емоційної чуттєвості), збагачення її духовного досвіду через знайомство з основами драматичного мистецтва.

Завдання курсу:

формування уявлення про специфіку драматичного мистецтва, власні можливості в цій області; забезпечення умов для виховання і розвитку художнього смаку за допомогою освоєння різних компонентів людської культури; розвиток багатовимірного відчуття особи, формування уявлення про драматичне мистецтво як галузі єдиної людської культури; освоєння загальних законів театральної мови. Ознайомлення з етапами роботи над роллю; підготовки вистави; отримання навички аналізу драматичного твору в єдності змісту і форми (на практичному рівні).

Змістовні модулі

1. Драматичне мистецтво та його особливості
2. Робота над п'єсою і створення образу вистави

ВД 5 (1) Психологія спілкування та корекція особистості

Мета вивчення курсу: формування у студентів системи стійкої мотивації навчально-пізнавальної та професійної діяльності, соціальної спрямованості, вмінь і навичок соціальної взаємодії зі світом, що оточує.

Завдання курсу:

- ознайомлення студентів зі змістом, структурою, основними категоріями курсу;
- визначення актуальних проблем сучасної психології спілкування;
- виявлення загальних закономірностей різних форм поведінки людей з урахуванням об'єктивних та суб'єктивних детермінант;
- поглиблення розуміння особливостей прояву індивідуальних, статевовікових, типологічних і групових розрізень людей в процесі встановлення та підтримування психічних контактів між людьми;
- сприяння усвідомленню основних умов подолання комунікативних бар'єрів;
- стимулювання студентів до пошуку зв'язків теоретичних положень науки з практикою;
- розвинення творчого мислення і вмінь з позицій соціально-психологічного підходу здійснювати аналіз суспільних подій, фактів, явищ, дій та вчинків людей.

Змістові модулі:

1. Феноменологія спілкування.
2. Спілкування та міжособистісні відношення в групах.
3. Корекція особистості в процесі соціально-психологічної взаємодії.

ВД 5 (2) Акмеологія

Мета вивчення курсу: познайомити майбутніх педагогів початкової школи з сутністю та змістом акмеології як галуззю наукового знання, що забезпечує досягнення вищих рівнів професіоналізму в професійній педагогічній діяльності.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з основними поняттями педагогічної акмеології, забезпечення розуміння акмеологічного підходу у вивченні розвитку особистості, сприяння формуванню розуміння вершин педагогічної діяльності, озброєння засобами досягнення акме у професійній діяльності.

Змістові модулі:

1. Поняття акмеології, її роль та значення у професійній підготовці майбутнього вчителя початкової школи.
2. Методологічні основи акмеології.
3. Акмеологічний підхід у вивченні розвитку зрілої особистості.
4. Акмеологічна концепція розвитку професіонала.

Дисципліни професійної підготовки

ВД 6 (1). Практикум російсько-українського перекладу та редагування

Мета вивчення курсу: прищеплення студентам навичок практичного перекладу з української мови на російську та навпаки, ознайомлення з основними особливостями перекладу тих чи інших усних та письмових текстових жанрів.

Завдання вивчення курсу:

- ознайомлення студентів з різними письмовими текстовими жанрами;
- ознайомлення студентів з різними усними текстовими жанрами;
- розгляд основні лексичні, морфологічні та синтаксичні особливості тих чи інших текстових жанрів;
- визначення основні особливості перекладу певних текстових жанрів;

- навчання студентів використовувати отримані знання на практиці.

Змістові модулі:

1. Переклад усних текстових жанрів.
2. Переклад письмових текстових жанрів.
3. Літературне редагування.

ВД 6 (2). Практикум польсько-українського перекладу та редагування

Мета вивчення курсу: прищеплення студентам навичок практичного перекладу з української мови на польську та навпаки, ознайомлення з основними особливостями перекладу тих чи інших усних та письмових текстових жанрів.

Завдання вивчення курсу:

- ознайомлення студентів з різними письмовими текстовими жанрами;
- ознайомлення студентів з різними усними текстовими жанрами;
- розгляд основні лексичні, морфологічні та синтаксичні особливості тих чи інших текстових жанрів;
- визначення основні особливості перекладу певних текстових жанрів;
- навчання студентів використовувати отримані знання на практиці.

Змістові модулі:

1. Переклад усних текстових жанрів.
2. Переклад письмових текстових жанрів.
3. Літературне редагування.

ВД 7 (1). Теорія перекладу

Мета вивчення курсу: висвітлити основні питання лінгвістичної теорії перекладу, визначити закономірності міжмовних співвідношень. Метою курсу є також розвиток та вдосконалення певних практичних навичок та умінь перекладацької діяльності з акцентуванням на сфері міжнародних відносин, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії.

Завдання курсу:

- висвітлення теоретичних питань загального перекладознавства.
- обґрунтування підстав виокремлення видів і типів перекладу, сфер їх використання/застосування.
- розвиток теоретичних знань і практичних вмінь з перекладу в його нормативному і теоретичному аспектах.
- вміти застосовувати на практиці перекладацькі прийоми під час усного і письмового перекладів

Змістовні модулі:

1. Переклад” як термін і поняття та рівні його реалізації. Шляхи розвитку сучасної науки о перекладі. Шляхи розвитку сучасної науки о перекладі
2. Переклад як наука. Суспільно-політичне значення перекладу. Головні поняття теорії перекладу.
3. Теорії (моделі) та етапи перекладу. Процес перекладу, його етапи та моделі. Комунікативно-функціональна модель перекладу. Поняття еквівалентності. Класифікація текстів для перекладу.

4. Способи, типи і види відтворення значень мовних одиниць. Слово як об'єкт перекладу та його функції в теорії перекладу. Словники і словникові значення слів.

5. Поняття адекватності й еквівалентності в перекладознавстві. Перекладацькі одиниці. Переклад на рівні речення і тексту. Шляхи досягнення адекватності.

6. Переклад як вид мовленнєвої діяльності. Стильові і жанрові особливості текстів/дискурсу та способи їх відтворення. Стилїстичні засоби мовлення синтаксичної природи та шляхи їх перекладу.

ВД 7 (2). Проблеми перекладацької діяльності

Мета вивчення курсу: висвітлити основні питання лінгвістичної теорії перекладу, визначити закономірності міжмовних співвідношень. Метою курсу є також розвиток та вдосконалення певних практичних навичок та умінь перекладацької діяльності з акцентуванням на сфері міжнародних відносин, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії.

Завдання курсу:

- висвітлення теоретичних питань загального перекладознавства.
- обґрунтування підстав виокремлення видів і типів перекладу, сфер їх використання/застосування.
- розвиток теоретичних знань і практичних вмінь з перекладу в його нормативному і теоретичному аспектах.
- вміти застосовувати на практиці перекладацькі прийоми під час усного і письмового перекладів

Змістовні модулі:

1. Переклад” як термін і поняття та рівні його реалізації. Шляхи розвитку сучасної науки о перекладі. Шляхи розвитку сучасної науки о перекладі

2. Переклад як наука. Суспільно-політичне значення перекладу. Головні поняття теорії перекладу.

3. Теорії (моделі) та етапи перекладу. Процес перекладу, його етапи та моделі. Комунікативно-функціональна модель перекладу. Поняття еквівалентності. Класифікація текстів для перекладу.

4. Способи, типи і види відтворення значень мовних одиниць. Слово як об'єкт перекладу та його функції в теорії перекладу. Словники і словникові значення слів.

5. Поняття адекватності й еквівалентності в перекладознавстві. Перекладацькі одиниці. Переклад на рівні речення і тексту. Шляхи досягнення адекватності.

6. Переклад як вид мовленнєвої діяльності. Стильові і жанрові особливості текстів/дискурсу та способи їх відтворення. Стилїстичні засоби мовлення синтаксичної природи та шляхи їх перекладу.

ВД 8 (1). Машинний переклад та комп'ютерна лексикографія

Мета вивчення курсу: розвиток навичок використання різних програм машинного перекладу; налаштування програм машинного перекладу залежно від перекладного тексту; розширення словників програм машинного перекладу з метою підвищення якості перекладу; створення власних спеціальних словників в програмах машинного перекладу.

Завдання курсу:

- виробити стійкі навички використання комп'ютерних технологій при перекладі іншомовних текстів;
- ознайомити студентів з основними програмами з машинного перекладу;
- познайомитися з основними видами електронних словників.

Змістовні модулі:

1. Історія машинного перекладу, перспективи розвитку.
2. Автоматизований машинний переклад за участю людини.
3. Види систем машинного перекладу.
4. Комп'ютерна лексикографія.

ВД 8 (2). Редагування художнього перекладу

Мета вивчення курсу: закріплення у студентів основних, початкових навичок у редагуванні перекладів, які вони отримали раніше при вивченні дисципліни «Основи редагування перекладів», а також отримання базових знань з професійної перекладацької та редакторської діяльності.

Завдання курсу:

- закріпити отримані раніше навички з редагування;
- вивчити основні поняття, що застосовуються при редагуванні художніх текстів;
- виділити основні особливості перекладу та редагування текстів художньої літератури;
- з'ясувати основні напрямки діяльності редактора при роботі з художнім текстом.

Змістові модулі:

1. Основні аспекти, поняття та методи редагування.
2. Типові помилки при перекладі.
3. Повнота мовлення та поняття про надлишковість мовлення.

ВД 9 (1). Порівняльна лінгвістика

Мета вивчення курсу: сформувати у студентів теоретичні знання, навички, й уміння, необхідні для підготовки висококваліфікованого перекладача; сформувати у студента-перекладача практичні вміння визначати граматичне значення слова, засоби вираження цього значення, граматичні категорії, а також адекватне сучасному рівню розвитку лінгвістики уявлення про систему частин мови сучасної російської та української літературної мови. Підготовка до практичних занять передбачає самостійну роботу студентів у бібліотеці, яка включає реферування найбільш важливих концептуальних лінгвістичних праць корифеїв русистики, а також ознайомлення з роботами сучасних лінгвістів.

Теоретичне значення курсу полягає в тому, що порівняльно-історичний аналіз мовних явищ дає можливість глибоко усвідомити й зрозуміти фонетичну систему і граматичну будову як української, так і російської мов, розширює лінгвістичний діапазон студента-перекладача, вчить науково коментувати мовний матеріал.

Практичне значення курсу полягає в тому, що він сприяє підготовці висококваліфікованого перекладача – фахівця, який, знаючи спільні й відмінні риси

у фонетичній системі, граматичній будові, графіці й орфографії української та російської мов, зможе якнайкраще перекладати тексти та редагувати їх.

Завдання курсу:

- засвоєння студентами спільних і відмінних рис у фонетичній системі, граматичній будові, графіці й орфографії української та російської мов;

- вироблення стійких навичок грамотного письма та правильного мовлення в умовах інтерференції з боку російської мови, що передбачає широкий спектр завдань порівняльного плану;

- поглиблення та систематизація набутих знань з курсів «Фонетика», «Морфологія», «Синтаксис» української та російської мов;

- розвиток мислення студентів, орієнтація на свідоме (не механічне) засвоєння мовного та теоретичного матеріалу.

1. Теоретичні основи порівняльної лінгвістики.

2. Практична робота з порівняльної лінгвістики.

ВД 9 (2). Лінгвістична компаративістика

Мета вивчення курсу: сформувати у студентів теоретичні знання, навички, й уміння, необхідні для підготовки висококваліфікованого перекладача; сформувати у студента-перекладача практичні вміння визначати граматичне значення слова, засоби вираження цього значення, граматичні категорії, а також адекватне сучасному рівню розвитку лінгвістики уявлення про систему частин мови сучасної російської та української літературної мови. Підготовка до практичних занять передбачає самостійну роботу студентів у бібліотеці, яка включає реферування найбільш важливих концептуальних лінгвістичних праць корифеїв русистики, а також ознайомлення з роботами сучасних лінгвістів.

Завдання курсу:

- засвоєння студентами спільних і відмінних рис у фонетичній системі, граматичній будові, графіці й орфографії української та російської мов;

- вироблення стійких навичок грамотного письма та правильного мовлення в умовах інтерференції з боку російської мови, що передбачає широкий спектр завдань порівняльного плану;

- поглиблення та систематизація набутих знань з курсів «Фонетика», «Морфологія», «Синтаксис» української та російської мов;

- розвиток мислення студентів, орієнтація на свідоме (не механічне) засвоєння мовного та теоретичного матеріалу.

1. Теоретичні основи лінгвістичної компаративістики.

2. Практична робота з лінгвістичної компаративістики.

ВД 10 (1). Історія російської мови

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з основними фонетичними процесами, формуванням та перетвореннями російської літературної мови, що використовується в художніх творах; вивчити найдавніші пам'ятки давньоруської мови; класичну російську мову.

Завдання курсу:

- ознайомитися з першоджерелами з давньоруської мови;

- вивчити класичні твори як приклади літературної мови;
- розглянути основні фонетичні процеси с давніх часів і до сучасного стану мови;
- порівняти сучасну морфологію з історичною морфологією російської мови.

Змістові модулі:

1. Розвиток літературної мови давньої Русі.
2. Московська письмова мова.
3. Реформи російської літературної мови 18 століття.
4. 19 століття.
5. 20 століття.

ВД 10 (1). Історія польської мови

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з основними фонетичними процесами, формуванням та перетвореннями польської літературної мови, що використовується в художніх творах; вивчити найдавніші пам'ятки польської мови; класичну сучасну польську мову.

Завдання курсу:

- ознайомитися з першоджерелами з польської мови;
- вивчити класичні твори як приклади літературної мови;
- розглянути основні фонетичні процеси с давніх часів і до сучасного стану мови;
- порівняти сучасну морфологію з історичною морфологією польської мови.

Змістові модулі:

1. Пам'ятки давньої польської мови.
2. Історія та зміни польської мови.
3. Сучасний стан польської літературної мови.

ВД 11. Література країн, мова яких вивчається (українська / російська, польська)

Мета вивчення курсу: введення в проблематику літературного процесу кінця ХХ і початку ХХІ століть, формування уявлень про типи взаємодії, діалогу сучасної літератури і класичної літератури, а також модернізму і постмодернізму; про еволюцію жанрової системи літератури, про взаємовплив літератур.

Завдання курсу:

оволодіння поруч теоретичних понять, пов'язаних зі специфікою та історією створення творів літератури сучасності, світоглядом і естетичними уявленнями сучасної епохи, системою жанрів досліджуваної літератури. Знання змісту найбільш значущих творів, своєрідності їх написання, жанрової специфіки, місця в сучасному історико-літературному процесі. Створення уявлень про закономірності й особливості розвитку літератури кінця ХХ - н. ХХІ століття, про зв'язки російських творів з літературою інших країн.

Змістові модулі:

1. Сучасний літературний процес і постмодернізм
2. Сучасна поезія і драматургія

ВД 12 (1) Стилїстика та культура мовлення

Мета вивчення курсу: розгляд особливостей стилїстичної мовленнєвої діяльності у планї співвідношення закономірностей спілкування і структури мовленнєвого акту, функціональних стилїв мовлення та їхнього взаємного зв'язку.

Завдання курсу:

- ознайомити студентїв з основними функційними стилями мовлення;
- розглянути типові мовні помилки;
- сформуувати поняття студентїв про стилїстичну забарвленість мовлення;
- навчити виокремлювати та виправляти мовленнєві помилки.

Змістові модулі:

1. Основні теоретичні аспекти, поняття і методи стилїстики та культури мовлення як навчальної дисциплїни
2. Вправи та тренїнгові завдання зі стилїстики та культури мовлення

ВД 12 (2) Основи мовленнєвої діяльності

Мета вивчення курсу: розгляд особливостей мовленнєвої діяльності у планї співвідношення закономірностей спілкування і структури мовленнєвого акту, з'ясувати статус і типологію вияву форм та учасників мовленнєвого спілкування, простежити корелятивність мовленнєвої діяльності з іншими різновидами діяльності людини.

Завдання курсу:

- ознайомлення студентїв з типами граматичного опису в рамках функціонально-граматичних досліджень;
- вивчення якісних та кількісних закономірностей під час вивчення мовлення;
- навчити визначати мисленнєві і комунікативні основи граматичного ладу.

Змістові модулі:

1. Загальні відомості про мовлення.
2. Різновиди мовленнєвої поведїнки.

ВД 13 (1). Лїнгвокраїнознавство Польщі

Мета вивчення курсу: ознайомлення студентїв з нерідною для них культурою, історією, економікою, релїгією, освітою, тощо країн західних слов'ян, зокрема – Польщі, в тому числі, за допомогою вивчення таких країнознавчих понять, як мовна ситуація та її різновиди, мова повсякденної поведїнки, національна афористика, мова жестїв, культурний шок, розгляду безеквівалентної та фоновної лексики (засобїв її перекладу з польської мови на російську).

Завдання курсу:

- ознайомлення студентїв з новою для них культурою за допомогою вивчення мови;
- розгляд мови в сукупності її соціальних і соціокультурних характеристик;
- розкриття прийомїв репрезентації та активізації відомостей з національної культури в мовному навчальному процесї;
- виховання у студентїв поваги до власного культурного оточення.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи лїнгвокраїнознавства.

2. Практика лінгвокраїнознавчого викладання.

ВД 13 (2). Лінгвокраїнознавство Росії

Мета вивчення курсу: ознайомлення студентів з нерідною для них культурою, історією, економікою, релігією, освітою, тощо Росії, в тому числі, за допомогою вивчення таких країнознавчих понять, як мовна ситуація та її різновиди, мова повсякденної поведінки, національна афористика, мова жестів, культурний шок, розгляду безеквівалентної та фонові лексики (засобів її перекладу з української мови на російську та навпаки).

Завдання курсу:

- ознайомлення студентів з новою для них культурою за допомогою вивчення мови;
- розгляд мови в сукупності її соціальних і соціокультурних характеристик;
- розкриття прийомів репрезентації та активізації відомостей з національної культури в мовному навчальному процесі;
- виховання у студентів поваги до власного культурного оточення.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи лінгвокраїнознавства.
2. Практика лінгвокраїнознавчого викладання.